

Doorontwikkeling Veiligheidsberaad & IFV Professionaliseren

Instituut Fysieke Veiligheid
Bestuurs- en directieondersteuning
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.ifv.nl
info@ifv.nl
026 355 24 00

Colofon

Titel: Doorontwikkeling Veiligheidsberaad & IFV Professionaliseren binnen bestuurlijke kaders
Datum: 24 september 2015
Status: Voorstel DB IFV/VB

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Vraagstelling	4
1.3	Impuls in verbinding en de kwaliteit van het organiserend vermogen	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Het Veiligheidsberaad	7
2.1	Observaties	7
2.2	Bestuurskracht en doorzettingsmacht Veiligheidsberaad	7
2.3	Gezamenlijke (voortschrijdende) strategische agenda	9
2.4	Governance van het Veiligheidsberaad	9
3	Brandweer	12
3.1	Observaties	12
3.2	Advies	13
4	GHOR	15
4.1	Observaties	15
4.2	Advies	15
5	Bevolkingszorg	17
5.1	Observaties	17
5.2	Advies	17
6	Het IFV	19
6.1	Achtergrond: het IFV als ZBO	19
6.2	Observaties	20
6.3	Focus van het IFV	21
6.4	Samenwerking en gezamenlijkheid in het IFV	22
6.5	De brandweer in het IFV	22
6.6	De GHOR in het IFV	23
6.7	Bevolkingszorg in het IFV	23
6.8	Governance van het IFV	23
6.9	Relatie met politie en defensie en overige partners	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het Dagelijks Bestuur IFV van 26 september 2014 heeft de heer Noordanus, portefeuillehouder Bedrijfsvoering in het DB IFV, voorgesteld om de IFV-begroting meer programmatisch in te richten en hiervoor een flexibele financiële schil te realiseren die het mogelijk moet maken om meer in te spelen op strategische vraagstukken van en voor de veiligheidsregio's. Het DB heeft met dit voorstel ingestemd.

Twee ontwikkelingen c.q. documenten lagen ten grondslag aan dit voorstel:

1. *Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's*

Het Veiligheidsberaad heeft in mei 2014 een eerste Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's 2014-2016 vastgesteld. Deze Strategische Agenda is erop gericht om Nederland veiliger te maken en maatschappelijke ontwrichting te voorkomen door de risico- en crisisbeheersing te versterken. Om die te verwezenlijken is door het Veiligheidsberaad ingestemd met zes prioritaire thema's. Drie thema's worden samen met het ministerie van Veiligheid en Justitie opgepakt: Water en evacuatie, Continuïteit van de samenleving en Versterking risico- en crisisbeheersing bij stralingsincidenten. Drie thema's worden door de veiligheidsregio's zelf opgepakt: Kwaliteit en vergelijkbaarheid, Versterking Bevolkingszorg en Bovenregionale operationele besluitvorming (voorheen versterken samenwerking met Defensie).

2. *Rapport Integraal Begroten (rapport Elsenaar)*

Op verzoek van het DB IFV, en met instemming van het AB IFV, is tevens onderzocht wat mogelijkheden zijn om het begrotingskader voor het IFV te herzien. Dit kwam voort uit de bestuurlijke wens van het DB IFV om de meerjarenbegroting van het IFV een sterkere programmatische basis te geven, waarbij er een sterke relatie is met de (voortschrijdende) Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad en waarbinnen de mogelijkheid bestaat om budget flexibeler in te zetten.

1.2 Vraagstelling

De oorspronkelijke opdracht luidde:

1. Het inrichten van een programma-gestuurde begroting voor het IFV waarbij maximale aansluiting is met de Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad;
2. Het ontwikkelen van een voorstel om daartoe een flexibele schil van € 1 miljoen te creëren;
3. Het scheppen van organisatorische condities voor de integratie van bureau Brandweer Nederland in het IFV;
4. Een evenwichtige en stevige ondersteuning van de diverse managementraden binnen het IFV.

Aanvullend hierop zijn door het DB volgende extra vragen/opdrachten geformuleerd:

5. Het robuust verankeren van Bevolkingszorg in de crisisbeheersing;

6. Het doen van voorstellen voor een nieuwe (voortschrijdende) integrale Strategische Agenda, waarin ook de belangrijkste –ook gemeenschappelijke- thema's van Bevolkingszorg, Brandweezorg en GHOR herkenbaar zijn.
7. De mogelijkheden te onderzoeken om de governance van het IFV te vereenvoudigen binnen de –huidige- wettelijke mogelijkheden

Bij het beantwoorden van bovenstaande vragen is gefocust op de volgende aspecten:

- Wat zou het IFV voor instituut moeten zijn? Wat doet het wel en niet? Hoe ziet de organisatie eruit?
- Wat is de relatie tot de veiligheidsregio's en de disciplines daarbinnen?
- Hoe ziet de omgeving van het IFV eruit en wat kan daarin verbeterd worden?
- Hoe ziet de besturing van het IFV eruit en hoe verhoudt dit zich tot het Veiligheidsberaad?

Deze vragen en aspecten zijn leidend geweest voor een “herontwerp” voor het Veiligheidsberaad en met name het IFV, mede gebaseerd op de ervaringen tot nu toe.

De heer Noordanus heeft daartoe enkele malen overlegd met vertegenwoordigers van alle managementraden en de directie IFV, om van hen input te krijgen voor de bestuurlijke discussie en standpuntbepaling door het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur is de vertegenwoordigers van de managementraden erkentelijk voor de geleverde bijdrage aan de discussie over de toekomst van het Veiligheidsberaad en het IFV.

1.3 Impuls in verbinding en de kwaliteit van het organiserend vermogen

Het Veiligheidsberaad, maar nog meer het IFV, moeten het hebben van draagvlak voor hun activiteiten. Draagvlak van de veiligheidsregio's en de te onderscheiden professionele kolommen is noodzakelijk om tot zowel uitvoerbare besluiten te komen als optimale prestaties van de kolommen. De verbinding tussen het bestuurlijke en operationele domein is een kritische succesfactor. Samenwerken is het parool.

Professionele ruimte binnen vooraf vastgestelde bestuurlijke en financiële kaders biedt mogelijkheden om met respect voor verantwoordelijkheid, eigenheid en verscheidenheid goede prestaties te bereiken in de risico- en crisisbeheersing. De kwaliteit van de samenwerking tussen de kolommen, maar ook tussen regio's onderling en ook tussen Rijk en regio's is belangrijk. Risico- en crisisbeheersing zijn er in belangrijke mate van afhankelijk.

De huidige situatie is niet bevredigend. Het Veiligheidsberaad wordt te zeer getrokken in operationele zaken, en loopt daardoor de kans de strategische dossiers te missen. Het IFV functioneert nu te veel als een soort bedrijfsverzamelgebouw, en mist daardoor zowel samenhang als gezag om in het veld op overtuigende wijze een belangrijke rol te vervullen in de dossiers die de veiligheidsregio's en de kolommen aangaan.

Een doorontwikkeling van het Veiligheidsberaad en het IFV is zowel noodzakelijk als gewenst. Het “veld” onderkent dit ook. In de gesprekken van het DB met de managementraden is vastgesteld dat er een breed draagvlak is voor de doorontwikkeling. Nut en noodzaak van een gemeenschappelijke agenda voor de toekomst wordt door niemand betwist, integraal. Iedereen is er van overtuigd dat er nu stappen gezet moeten worden. Hetgeen allen

bindt moet voorop staan, met ruimte voor (noodzakelijke) eigenheid en professionaliteit, binnen helder bestuurlijke en financiële kaders. Het gaat om verbinden en met elkaar verbonden zijn op basis van gemeenschappelijke uitgangspunten en een gedeelde agenda. Evenzeer en vooral om de kwaliteit van het organiserend vermogen in de uitvoering. Daarover gaat dit in rapport c.q. voorstel in het bijzonder. De professionaliteit van alle kolommen is hierbij en hiervoor noodzakelijk en van belang.

1.4 Leeswijzer

Het rapport start met het Veiligheidsberaad, als de “bestuurlijke top” van de veiligheidsregio’s. Vervolgens behandelen we de stakeholders brandweer, GHOR, bevolkingszorg en multi om vervolgens de effecten en consequenties voor het IFV in beeld te brengen. Iedere paragraaf wordt afgesloten met enkele concrete voorstellen en/of voorgestelde besluiten.

2 Het Veiligheidsberaad

2.1 Observaties

In de veiligheidsregio wordt het hoogste bestuurlijke orgaan gevormd door het bestuur, dat bestaat uit alle burgemeesters van inliggende gemeenten. De voorzitters van de 25 regio's zijn vertegenwoordigd in het Veiligheidsberaad. Het Veiligheidsberaad is een platform voor informatie-uitwisseling en hier vindt bestuurlijke afstemming plaats over strategische thema's die veiligheidsregio-overstijgende besluitvorming vragen. Daarnaast is het Veiligheidsberaad de belangenvertegenwoordiger van de regio's en de gesprekspartner van de minister van VenJ en departement(en). Verlengd lokaal bestuur is het uitgangspunt voor het bestel en moet dit ook blijven. Dit maakt evenwel gezamenlijke besluitvorming op nationaal niveau per definitie lastig, maar zeker niet onmogelijk.

In de diverse gehouden gesprekken komt het volgende beeld naar voren:

- Het Veiligheidsberaad heeft op dit moment onvoldoende bestuurskracht en doorzettingsmacht om bindende besluiten te nemen voor alle veiligheidsregio's (al dan niet met financiële consequenties).
- Er vindt nog te weinig bestuurlijke sturing plaats vanuit een gedeeld perspectief en een gezamenlijke agenda.
- Er bestaat onduidelijkheid over de verhouding tussen het Veiligheidsberaad, het bestuur IFV en de managementraden (governance). De complexe adviesstructuur draagt bij aan deze onduidelijkheid.
- Er is geen duurzame verbinding tussen de 25 veiligheidsregio's en het Veiligheidsberaad. Dit geldt ook voor de verbinding tussen regio's en het IFV.

Deze observaties worden hieronder verder uitgewerkt.

2.2 Bestuurskracht en doorzettingsmacht Veiligheidsberaad

Veiligheidsregio's zijn gebaseerd op verlengd lokaal bestuur. Soms is het evenwel nodig omwille van efficiency of effectiviteit zaken op nationaal niveau aan te pakken. Dit kan door de veiligheidsregio's gezamenlijkheid via besluitvorming in het Veiligheidsberaad. Het Veiligheidsberaad heeft in die situatie weinig dan wel onvoldoende bestuurskracht en doorzettingsmacht om daadwerkelijk te sturen. Besluiten kunnen enkel genomen worden als hier in de afzonderlijke regio's akkoord op wordt gegeven. Dit leidt ertoe dat de feitelijke koers op landelijk niveau vaak per discipline uitgestippeld wordt, zonder dat hier een expliciete bestuurlijke visie aan ten grondslag ligt.

Er is behoefte aan een bestuur dat ook daadwerkelijk bestuurt, vanuit de collectieve verantwoordelijkheid om Nederland veiliger te maken. Enkele handvatten om dit te realiseren zijn:

- Een gezamenlijke (voortschrijdende) strategische agenda (zie paragraaf 2.3), die alle partijen bindt.
- Een meer op inhoud gestuurde vergaderagenda die het voor voorzitters van veiligheidsregio's voldoende nuttig/nodig maakt om naar de vergaderingen van het Veiligheidsberaad te komen en aan de besluitvorming deel te nemen. Vaak is de agenda

te tactisch-operationeel, van technische aard en onvoldoende toegespitst op bestuurlijke vraagstukken. Overigens zijn hier in 2015 al slagen gemaakt; de strategische thema's waarover de bestuurders met elkaar van gedachten willen wissen worden actief opgehaald. De agenda van de Veiligheidsberaadvergaderingen wordt hierop aangepast.

- Budget voor het Veiligheidsberaad: op dit moment kunnen de voorzitters van de veiligheidsregio's als zij binnen het Veiligheidsberaad overeenstemming hebben over bepaalde onderwerpen, hierover geen beslissingen als die ook financiële gevolgen hebben voor de regio's. Deze voorgenomen besluiten moeten eerst regionaal bekrachtigd worden voordat er daadwerkelijk regionaal budget wordt vrijgemaakt voor landelijke activiteiten. Dit is zelfs voor kleine werkbudgetten het geval en dit staat de gezamenlijke aanpak behoorlijk in de weg. Met behoud van de hoofdlijn – het uitgangspunt van verlengd lokaal bestuur, de veiligheidsregio is zelfstandig verantwoordelijk – is daarom een beperkt gezamenlijk werkbudget nodig. Door centraal een klein percentage van de BDUR af te zonderen (voorstel: 1%) en dit ter beschikking van het Veiligheidsberaad te stellen, kan het Veiligheidsberaad uitvoering geven aan bestuurlijke besluiten die gezamenlijke actie vragen. Dit voorkomt dat steeds via een omslachtig traject om incidentele bijdrages uit regio's gevraagd wordt. De besluitvorming in het Veiligheidsberaad over deze middelen garandeert dat deze ook voor de echt noodzakelijke gezamenlijke strategische projecten worden ingezet. Op dit moment bedraagt de jaarlijkse BDUR aan de regio's afgerond € 167 miljoen euro, exclusief de ruim 8 miljoen euro als geormerkt budget voor bijzondere doeleinden.

Voorstel DB dd. 23 september 2015:

- Jaarlijks wordt 1% van de BDUR gealloceerd voor het Veiligheidsberaad. Dit komt op dit moment (2015) neer op ca. 1,67 miljoen euro. Dit budget wordt besteed aan het uitvoeren van VB besluiten en inspelen op relevante ontwikkelingen. Daarnaast wordt het budget proactief ingezet voor het uitwerken van strategische thema's zoals zelfredzaamheid, informatievoorziening, versterking bevolkingszorg en industriële veiligheid. Bestedingen worden aan het VB voorgelegd
- Dit budget wordt aangewend voor:
 - a. Het uitvoeren van de voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad.
 - b. Innovatie en onderzoek.
 - c. Structurele impuls aan de inhoudelijke ontwikkeling van Bevolkingszorg.
 - d. Structurele impuls aan Informatievoorziening voor veiligheidsregio's en kolommen
- Een voorstel voor de concrete allocatie van het budget wordt apart ter besluitvorming voorgelegd.
- Het voorstel tot het alloceren van 1% uit de BDUR aan het Veiligheidsberaad wordt door het DB na overleg met het VB besproken met de minister van VenJ.

Toelichting:

Het DB onderkent dat de (weliswaar bescheiden) alloceren van de BDUR in regio's verschillende beoordeeld zal worden. Dit vooral tegen de achtergrond van de bezuinigingen van de BDUR in de afgelopen jaren (6%) en de herziening BDUR in 2015.

Niettemin stelt het DB deze allocatie voor, omdat alleen op deze wijze het mogelijk is de voortschrijdende strategische agenda van het VB in de toekomst daadwerkelijk te realiseren, maar zeker zo belangrijk om een zeer noodzakelijke impuls te geven aan innovaties, bevolkingszorg en gemeenschappelijke informatievoorziening. Deze concrete doelen komen de resultaten van de gezamenlijke regio's ten goede. Niet iedere regio hoeft dan langer zelf het wiel uit te vinden. Bovendien, het gezamenlijk investeren en exploreren van de genoemde thema's komt de efficiency en effectiviteit, en daarmee ook de begrotingen van de onderscheiden regio's, ten goede.

2.3 Gezamenlijke (voortschrijdende) strategische agenda

Er is behoefte aan een verdere uitbouw van de strategische agenda van het Veiligheidsberaad tot een agenda die alle disciplines bindt en die leidend is voor de gezamenlijke activiteiten van de regio's. De huidige Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's 2014 – 2016 is een eerste poging daartoe gedaan, maar deze wordt nog niet als voldoende verbindend ervaren, zo blijkt in de praktijk. In de gewenste strategische agenda staan de gezamenlijke prioritaire thema's voor alle regio's en de disciplines binnen de regio: wat zijn de uitdagingen die we het komende jaar / de komende jaren samen aan willen gaan? Deze voortschrijdende agenda wordt idealiter jaarlijks beoordeeld, waar nodig herijkt en vastgesteld. Om aan deze thema's de gewenste impuls te geven zet het Veiligheidsberaad haar budget in.

Op dit moment is er in ieder geval één aanvullend thema waarin alle betrokken partners een grote uitdaging zien: zelfredzaamheid en niet-zelfredzamen. Dit is een breed thema waar de komende jaren flinke stappen in gezet moeten worden. Op basis van de voortgangsrapportage die begin 2016 over de lopende projecten aan het Veiligheidsberaad wordt voorgelegd, wordt bekeken welke thema's verder nog aan de strategische agenda moeten worden toegevoegd. In de jaarlijkse beleidscyclus kan steeds bekeken worden welke nieuwe vragen extra aandacht vragen.

Een tweede thema dat aan de voortschrijdende strategische agenda toegevoegd kan worden, is industriële veiligheid. De afgelopen incidenten waar grote industrie bij betrokken was laten zien dat extra deskundigheid nodig is om de calamiteit te bestrijden, maar ook maatregelen genomen moeten worden om het eigen personeel veilig haar werk te kunnen laten uitvoeren.

Voorstel DB dd. 23 september 2015:

- Het Veiligheidsberaad hanteert een voortschrijdende strategische agenda, met hierin gezamenlijke opgaven voor de regio's en de disciplines daarbinnen.
- Jaarlijks wordt de strategische agenda beoordeeld, zowel op inhoud als op uitvoering, en waar nodig herijkt en geactualiseerd.
- In 2017 worden twee thema's toegevoegd aan de voortschrijdende strategische agenda: zelfredzaamheid en industriële veiligheid. In het najaar van 2016 worden deze twee thema's samen met de regio's en disciplines verder geoperationaliseerd, om focus voor uitvoering te bepalen.

2.4 Governance van het Veiligheidsberaad

Het Veiligheidsberaad bestaat in de huidige vorm uit de 25 regionale voorzitters. De Wet veiligheidsregio's bepaalt dat het algemeen bestuur IFV ook bestaat uit de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's. Conform de Wvr wordt uit het bestuur IFV een Dagelijks Bestuur gevormd, waarbij de voorzitter van het AB tevens de voorzitter is van het DB. Het DB treedt ook op als DB van het Veiligheidsberaad. De directeur van het IFV treedt q.q. op als secretaris van het bestuur IFV. Overwogen is om de secretarisrol te scheiden van de functie van die van directeur IFV, waarvoor de managementraden voorkeur hebben, maar omwille van effectiviteit wordt geadviseerd om de uitvoering van de secretarisrol vooralsnog te (be)houden zoals die nu is en wel bij de Algemeen Directeur IFV. Deze combinatie van rollen zie je ook in veel vei-

ligheidsregio's terug (directeur Veiligheidsregio en secretaris van het bestuur). Ondersteuning van de secretaris vindt plaats vanuit het team Bestuurs- en Directieondersteuning van het IFV. Tevens wordt voorgesteld (zie later in dit rapport) dat de secretaris de agenda van het Veiligheidsberaad in nauw overleg met de directeuren van Veiligheidsregio's afstemt. Deze afstemming is van wezenlijke betekenis voor het effectief zijn van het Veiligheidsberaad.

Omdat steeds meer thema's zowel het Veiligheidsberaad als het IFV raken, is het nodig de verbinding tussen VB en IFV beter te borgen. Voorbeelden hiervan zijn keuzes over materieel: de inhoudelijke, beleidsmatige kant loopt via de managementraden en de veiligheidsregio's terwijl de praktische en financiële kant via het IFV loopt. Ook is het de wens dat het IFV in activiteiten daadwerkelijk ondersteunend wordt aan de strategische agenda. Dit vereist afstemming tussen VB en IFV op meerdere thema's. Deze samenhang dient te worden geborgd via de secretarisrol en de ondersteunde rol van de directie- en bestuursadviseurs (BDO) binnen het IFV, in goede afstemming met de directeuren van de Veiligheidsregio's.

Het Veiligheidsberaad wordt integraal geadviseerd door de directeuren van de veiligheidsregio's vanuit hun integrale verantwoordelijkheid in de veiligheidsregio. Zij begeleiden immers de regionale besluitvorming op grond waarvan het Veiligheidsberaad vervolgens besluiten kan nemen. Hiermee ontstaat een duidelijke adviesstructuur die voorziet in één integraal advies vanuit de afzonderlijke regio's. Dit is het directe gevolg van het stelsel van verlengd lokaal bestuur, wat regionale besluitvorming (of bekrachtiging van voorgenomen besluiten van het Veiligheidsberaad) vraagt. Dit betekent dat de directeuren veiligheidsregio's binnen de eigen regio afstemmen met de verschillende disciplines/kolommen en partners op het niveau van de veiligheidsdirectie. Zo komt er per regio één (integraal) advies richting hun eigen voorzitter in het Veiligheidsberaad, dat de basis vormt voor de besluitvorming binnen het Veiligheidsberaad. De secretaris stemt de agenda voor het Veiligheidsberaad –zoals hierboven reeds opgemerkt– goed af met de directeuren Veiligheidsregio, die ook zelf vanuit hun integrale verantwoordelijkheid relevante thema's kunnen aandragen.

De managementraden houden hun adviserende rol richting de portefeuillehouders in het DB VB, zij adviseren over hun specifieke professie en over vakinhoudelijke thema's. De managementraden zijn echter niet meer standaard aanwezig bij DB-vergaderingen. Zij worden door het DB wel uitgenodigd als de agendering professionele toelichting/advisering vereist. De hierboven voorgestelde advisering op basis van vakinhoudelijke inbreng wordt aangepast aan de nieuwe governance van Veiligheidsberaad en IFV.

Het (voltallige) DB zal 2 x per jaar (voor- en najaar) met de voorzitters van de managementraden overleggen over de voortgang van de integrale strategische agenda en ook over die onderwerpen die voor de Veiligheidsregio's van belang zijn. Dit om het draagvlak en de relatie tussen Veiligheidsberaad, de regio's en de kolommen te borgen.

De Bestuurlijke Adviescommissies (BAC's) worden in hun huidige vorm opgeheven. Deze zorgen voor teveel bestuurlijke drukte en hun rol in het besluitvormingsproces van het Veiligheidsberaad is onhelder. De bestuurlijke portefeuillehouders achten het wel zinvol en ook wenselijk om periodiek (verwacht wordt 2 x per jaar) via thematische bijeenkomsten met bestuurders uit de veiligheidsregio's in gesprek te gaan over actuele ontwikkelingen. Ter ondersteuning van gewenst draagvlak en binding met regio's kunnen op verzoek van de bestuurlijke portefeuillehouder, dan wel op verzoek van regionale bestuurders, dergelijke themasessies worden georganiseerd. Voorbeeld hiervan vormt het werkverband rond informatievoorziening. In dit verband wordt benadrukt dat informatievoorziening in de aard een multi disciplinair onderwerp is dat alleen integraal en onvoorwaardelijk tussen de verschillen opgepakt en uitgewerkt moet worden. Mono disciplinair investeren komt daarmee te vervallen.

Voorstel DB dd. 23 september 2015:

- De personele unie tussen algemeen bestuur IFV en het Veiligheidsberaad blijft bestaan. Als gevolg blijft (vooralsnog) ook de personele unie in stand tussen de secretaris van het bestuur IFV/Veiligheidsberaad en de Algemeen Directeur IFV.
- De agenda van het Veiligheidsberaad komt tot stand in afstemming tussen de secretaris en de directeuren veiligheidsregio's, omdat zij integraal verantwoordelijk zijn voor de thema's die regionaal spelen. Daarnaast kent het Veiligheidsberaad ook andere aanvoerroutes voor de agenda, bijvoorbeeld via het ministerie van VenJ.
- Om het stelsel van verlengd lokaal bestuur maximaal te laten functioneren, is regionale besluitvorming leidend voor afspraken op landelijk niveau (VB). Deze vindt plaats op basis van integrale advisering vanuit de veiligheidsregio's aan het Veiligheidsberaad. De directeuren veiligheidsregio stemmen binnen de eigen regio af met de verschillende disciplines/kolommen en partners op het niveau van de veiligheidsdirectie. Zo komt er per regio één integraal advies richting de eigen voorzitter in het Veiligheidsberaad.
- De managementraden adviseren de bestuurlijk portefeuillehouders in het DB Veiligheidsberaad op vakinhoudelijke en professionele thema's, zij zijn niet als vaste adviseurs aanwezig bij de DB/VB-vergaderingen.
- De Bestuurlijke adviescommissies (BAC's) worden in de huidige vorm opgeheven. Wel wordt door de portefeuillehouders in het DB van het VB gebruik gemaakt van flexibel en periodiek te organiseren bestuurlijke bijeenkomsten rondom actuele thema's, met name ter ondersteuning van regionale besluitvorming.

3 Brandweer

3.1 Observaties

Observaties over de brandweer in relatie tot het IFV

De belangrijkste observatie is dat de brandweer zichzelf 'verweesd' voelt. Het brandweerveld mist zelf een herkenbare plek voor kennis, opleiding, training en brede vakinhoudelijke en beleidsondersteuning, die als 'eigen' voelt. Hoewel de brandweer volop vertegenwoordigd is in het IFV, namelijk met de Brandweeracademie, Bureau Brandweer Nederland en er ook vanuit het Facilitair Dienstencentrum (FDC) veel werkzaamheden voor de brandweer worden verricht, wordt het in de praktijk niet als het eigen instituut ervaren. Dat is het ook niet, want veel werkzaamheden en overleg ten behoeve van de brandweerprofessie vinden in aparte structuren naast het IFV plaats. Dit terwijl er wel een sterke behoefte is aan een herkenbare "rode" plek voor de professionele ontwikkeling en ondersteuning van de sector in de volle breedte.

Op dit moment voelt de brandweer het IFV als een instituut dat op afstand staat, terwijl de brandweer graag een sterke 'rode' ondersteuningsorganisatie ziet. De brandweer wil als sector inhoudelijk en organisatorisch een stap vooruit zetten, hiervoor is investeren in landelijke samenwerking, landelijke ondersteuning en een herkenbare positionering van de brandweer binnen het IFV nodig. Dit maakt ook meer en betere sturing op de vakinhoudelijke brandweerontwikkeling en bijbehorende financiën mogelijk. De relatie tussen bestuur en brandweer komt voor versterking in aanmerking.

Algemene observaties

Daarnaast heeft de brandweer regionaal maar ook landelijk behoefte aan sterke, gelijkwaardige partners (bevolkingszorg, GHOR, politie, defensie) om samen de belangrijkste uitdagingen voor de toekomst aan te gaan. Het gaat hier nadrukkelijk niet om gelijkheid in de sterkte van de partners in aantallen en omvang, maar in gelijkwaardigheid in het inhoudelijke aandeel bij de gezamenlijke opgaven. Via de voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad kan de brandweer zich ook beter, duurzamer verbinden aan de strategische partners.

De brandweer erkent de noodzaak om zichzelf ook intern effectiever en efficiënter organiseren. Op dit moment kent de brandweer - deels buiten het IFV om - een uitgebreid netwerk van programmaraden en onderliggende netwerken. Via deze netwerken en programmaraden wordt door professionals uit de regio's gesproken over vakinhoudelijke thema's en zodoende wordt beleid ontwikkeld. Dit is een zeer uitgebreide en ook arbeidsintensieve constructie. Inzet moet dan ook zijn om de structuur van netwerken en programmaraden zoveel mogelijk te vereenvoudigen, te integreren en te koppelen met één landelijke brandweerorganisatie, zodat een efficiënte en effectieve ondersteuning- en afstemmingsstructuur voor de professie ontstaat.

3.2 Advies

Binnen het IFV komt een organisatieonderdeel dat voor de brandweer expliciet 'rood' herkenbaar is. Hierin worden alle professiegerichte activiteiten die zich sec op de brandweer richten ondergebracht, zoals onderwijs, onderzoek, maar ook de meer beleidsmatige ondersteuning en advisering en overige brandweeractiviteiten (vakbekwaamheid, brandveiligheid, incidentbestrijding, jeugdbrandweer, etc.) waarbij landelijke coördinatie gewenst is. Het gaat hier dus om het herkenbaar positioneren van die activiteiten die nodig zijn om de brandweerprofessie in de volle breedte te ondersteunen, te ontwikkelen en te versterken, zoals ook de politie en defensie hun eigen ondersteuning hebben.

Het Bestuur IFV wordt integraal verantwoordelijk voor de brandweerwerkzaamheden die vanuit het IFV worden verricht; deze verantwoordelijkheid ligt dan bij de directie IFV. Dit betekent ook dat volledige integratie van middelen binnen de planning & control cyclus van het IFV plaatsvindt en de voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad (mede) leidend wordt voor de inhoudelijke brandweerprogrammering. Daarnaast wordt een professionele ontwikkelagenda voor de brandweer opgesteld. Het voortouw ligt daarvoor bij de RBC.

Met deze beweging ontstaat er voor de brandweer een centrale en herkenbare plek (single point of contact) van waaruit de 25 korpsen voor wat betreft de landelijke ontwikkeling van de brandweerdossiers samenwerken. Deze bundeling van werkzaamheden moet tevens bijdragen aan het realiseren van de eerder gekozen (bestuurlijke) lijn om voor brandweeronderwijs te komen tot één landelijke aanpak.

Om de herkenbaarheid van de brandweer in het IFV verder te versterken, vindt ook vertegenwoordiging in de directie IFV plaats. Dit is verder uitgewerkt in paragraaf 6.7

De behoefte van de brandweer aan gelijkwaardige partners voor de gezamenlijke opgaven, vertaalt zich ook door naar het IFV: het IFV is in de toekomst een heldere plek waar samengewerkt wordt met en tussen de diverse disciplines. 'Multi' (gericht op de gezamenlijke opgaven) is thans onvoldoende sterk. Een gezamenlijke agenda die verbindt en een plek in het IFV om dit op te pakken is nodig en gewenst. De wens is om voor de brandweer een onderscheid te maken tussen de brandweertema's sec en die activiteiten waarbij in het verband van de veiligheidsregio's samengewerkt moet met andere partners. De monodisciplinaire brandweertaken en -werkzaamheden worden gebundeld in het herkenbare brandweerdeel van het IFV. De samenwerkingsactiviteiten die nu bij bureau Brandweer Nederland zijn ondergebracht, worden multidisciplinair gepositioneerd in het IFV. Denk hierbij in het bijzonder aan risicobeheersing, crisisbeheersing en informatievoorziening. Hierbij wordt uiteraard rekening gehouden met de mono-brandweeraspecten die ook horen bij deze activiteiten en de samenhang ertussen. Deze splitsing komt ook tot uiting in de begroting. Vanuit het brandweerorganisatieonderdeel van het IFV wordt volwaardig geparticipeerd in de gezamenlijke agenda.

De ondersteuningsstructuur van Brandweer Nederland, met alle programmaraden en netwerken, worden (tegelijktijd) herijkt in die zin: vereenvoudigen, integreren en verbinden binnen het IFV. Het Bureau Brandweer Nederland wordt verder in het IFV ('multi') en het herkenbare brandweerdeel nieuwe stijl ('mono') geïntegreerd.

Het organisatorisch vormgeven van het brandweerdeel binnen het IFV is de opgave voor de nieuwe directie van het IFV. Het directielid binnen het IFV dat

verantwoordelijk is voor de portefeuille brandweer is hierbij de eerst aanspreekbare. Betrokene zal zich ook goed moeten verstaan met de RBC (in de zin van afstemming) zodat van begin af aan binnen de brandweerprofessie voldoende draagvlak gevonden wordt. Ook moet goed gekeken worden naar de noodzakelijke samenwerking met de andere partijen in casu kolommen, opdat ook zij zich binnen het IFV blijven herkennen.

Voorstel DB dd. 23 september 2015:

- Er komt een organisatieonderdeel Brandweer binnen het IFV, dat voor de brandweer als 'rood' herkenbaar is. Hierin worden alle professiegerichte, monodisciplinaire activiteiten die zich op de brandweer richten ondergebracht, zoals onderwijs, onderzoek, examinering, maar ook de meer beleidsmatige ondersteuning en advisering en overige brandweeractiviteiten (vakbekwaamheid, brandveiligheid, incidentbestrijding, jeugdbrandweer, etc.).
- De structuur van netwerken en programmaraden wordt zoveel mogelijk vereenvoudigd en geïntegreerd en wordt gekoppeld aan het brandweerdeel in het IFV, zodat een efficiënte en effectieve ondersteunings- en afstemmingsstructuur ontstaat.
- De activiteiten en thema's die ('multi') voor de veiligheidsregio spelen en waarvoor samenwerking met andere partners/kolommen nodig is (met name risico- en crisisbeheersing) worden binnen het IFV belegd
- De directie IFV wordt uitgebreid met een directielid afkomstig uit het brandweerveld, op basis van een op te stellen profielschets en in overleg en afstemming met het DB van VB/IFV.
- Het organisatorisch vormgeven van het brandweerdeel binnen het IFV is de opgave voor de nieuwe directie van het IFV. Dit in nauwe afstemming en samenwerking met de RBC.
- Het organisatieonderdeel Brandweer binnen het IFV heeft een eigen begroting, binnen de daartoe en daarvoor gestelde bestuurlijke en financiële kaders. De eigen begroting wordt in goed overleg tussen RBC en directie IFV opgesteld, onder bestuurlijke goedkeuring.

4 GHOR

4.1 Observaties

De GHOR vindt wettelijke verankering in de Wet veiligheidsregio's. De GHOR is een gewaardeerde partner in crisisbeheersing. Dat is zo en dat moet ook zo blijven. De GHOR heeft nauwe verbondenheid met de GGD. Daardoor is de GHOR in staat effectief te opereren op het snijvlak van veiligheid en zorg. Dat geeft de GHOR ook bijzondere betekenis voor de samenwerking met de andere crisispartners en kolommen binnen de regio's en ook landelijk, als ook in het verband van het Veiligheidsberaad en het IFV.

De ondersteunende bureaus van GHOR en GGD zijn samengevoegd en er wordt gewerkt aan een integrale meer jaren agenda voor GGD en GHOR. De jaarlijkse bijdragen van de veiligheidsregio's aan de ambtelijke ondersteuning van de GHOR komt ten goede aan dit bureau. Het is daarom voor de toekomst van belang de inhoudelijke relatie tussen Veiligheidsregio's en GHOR zo goed mogelijk te borgen. Dat geldt ook voor de relatie tussen de GHOR's en het IFV.

Vanuit GHOR/GGD bestaat duidelijk de – meermalen uitgesproken - behoefte om een goede verbinding met de veiligheidsregio te houden en deze waar mogelijk te versterken. Dit vanuit een gezamenlijke agenda met thema's die ook voor 'wit' uitdagingen vormen, op het terrein van veiligheid en zorg. De opgave is een voor alle betrokken partners een weg te vinden waarop enerzijds de verbinding met de GGD behouden kan worden anderzijds vooral ook de (gezamenlijke) verantwoordelijkheid voor fysieke veiligheid in de veiligheidsregio en op landelijk niveau ingevuld en genomen kan worden.

4.2 Advies

De GHOR (en waar mogelijk ook de GGD) blijft belast met de ondersteunende taak aan de veiligheidsregio's en verbindt zich waar mogelijk aan de gezamenlijke strategische agenda van het Veiligheidsberaad en de overige partners. Vanuit die agenda benoemt de GHOR programmatisch activiteiten en prioriteiten voor de regio's. Via deze weg participeert de GHOR pro actief in de veiligheidsregio en vult zo haar partnerrol ook op landelijk niveau in.

Op deze thema's vindt ook verbinding met en participatie in het IFV plaats. Het gaat dan om de multidisciplinaire thema's, zoals risicobeheersing, crisisbeheersing en informatievoorziening en activiteiten die zich richten op onderwijs en onderzoek. De budgetten die jaarlijks vanuit de veiligheidsregio's naar het ondersteunende bureau van GHOR en GGD vloeien ten behoeve van de GHOR, worden ingezet voor deze gezamenlijke opgaven. De GHOR-academie is en blijft binnen het IFV het logisch schakelpunt naar GHOR/GGD.

De relatie tussen het IFV en de GHOR op het terrein van materieel blijft ongewijzigd.

Voorstel DB dd. 23 september 2015:

- De GHOR (en waar mogelijk de GGD) verbindt zich aan de gezamenlijke strategische agenda van het Veiligheidsberaad en de overige partners.
- Beleidsmatige ondersteuning van de GHOR op landelijk niveau vindt plaats vanuit het ondersteunende bureau van GHOR/GGD Nederland.
- Binnen het IFV blijven de GHOR-activiteiten gebundeld in de Academie voor GHOR en Opgeschaalde Zorg.
- Tussen het IFV en de GHOR wordt een gemeenschappelijke agenda opgesteld die de werkzaamheden van beide partijen richten, die afgestemd is op de voortschrijdende strategische agenda van het VB. Hierin wordt ook betrokken hoe de bijdrage uit de 25 veiligheidsregio's aan de GHOR wordt aangewend.
- De GHOR heeft en houdt als focus, conform de wet Veiligheidsregio's, op de crisisbeheersing in het regio's. Daarop richten de activiteiten van de GHOR zich in het bijzonder.

5 Bevolkingszorg

5.1 Observaties

Bevolkingszorg bevindt zich in een ander ontwikkelstadium dan de andere disciplines in de veiligheidsregio. Het is nu nog enigszins zoeken: waar liggen de uitdagingen en hoe gaan we die aan? Dit betekent ook dat de discipline zichzelf nog aan het organiseren is. Vanuit de regio's en op landelijk niveau is behoefte aan een sterke partner die mee praat over en mee werkt aan de gezamenlijke strategische opgaven. Hier ligt er een opgave voor de sector zelf, inclusief het realiseren van financiering. Het gericht inzetten van bestaande gemeentelijke budgetten is hierin nog een uitdaging. Ook in het zoeken naar een balans tussen het gemeentelijke deel van de werkzaamheden en de werkzaamheden in en voor de veiligheidsregio's is nog werk te doen.

Bevolkingszorg heeft wel behoefte aan een centraal ontwikkelpunt en platform waar van uit wordt bijgedragen aan de verdere ontwikkeling en professionalisering. Hierbij valt te denken aan onderzoek, onderwijs en kennisborging. Maar ook meer praktisch; er is behoefte aan een centrale plek waar het gezamenlijke activiteiten zoals (crisis)systemen en werkprocessen kan beleggen. Dit alles gefocust op de rol van Bevolkingszorg in de risico- en crisisbeheersing.

5.2 Advies

Om Bevolkingszorg te ondersteunen bij de doorontwikkeling en professionalisering, komt er een herkenbare plek c.q. platform voor Bevolkingszorg in het IFV. Van hieruit wordt onderzoek gedaan, onderwijs gegeven/mogelijk gemaakt en wordt gewerkt aan kennis en kwaliteit. Dit alles met als doel om Bevolkingszorg te versterken conform het advies van de commissie Bevolkingszorg op Orde 2.0 en in lijn met de voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad. Zaken als een gemeenschappelijke visitatie-opzet kunnen daar deel van uit maken en ook andere gemeenschappelijke werkzaamheden kunnen hier belegd worden. Dit vereist wel dat de discipline zelf de ontwikkelrichting scherp moet krijgen, zodat een daadwerkelijke bijdrage van het IFV aan deze ontwikkeling gerealiseerd kan worden. Qua omvang blijft dit onderdeel beperkt, het zal bestaan uit enkele medewerkers en worden voorzien van bijbehorend budget.

Wanneer de sector zich inhoudelijk en organisatorisch beter organiseert, hetgeen beide noodzakelijk is, dan hoort er voor de gemeenten ook bij dat de Managementraad Bevolkingszorg beter ondersteund wordt. De ondersteuning kan in het IFV gehuisvest worden. Voor de structurele financiering van bevolkingszorg zijn meerdere opties/routes mogelijk:

- Ondersteuning van de kolom/managementraad Bevolkingszorg kan voor een (beperkt) deel gefinancierd worden uit de middelen die beschikbaar komen via het werkbudget van het Veiligheidsberaad. Ook noodzakelijke projecten kunnen hieruit gefinancierd worden.
- Binnen de wettelijke taken van het IFV kan budget ingezet worden voor de uitvoering van wettelijke IFV-taken ter versterking van bevolkingszorg, zoals onderzoek, onderwijs en kennisborging en -uitwisseling.

- Via gemeenten kan (eventueel, zo nodig) om (aanvullend) budget en/of formatie verzocht worden. Gemeenten hebben hierin ook een eigen opdracht en taak. Immers, het gaat om gemeentelijke taken in de crisisbeheersing.

Voorstel DB dd. 23 september 2015:

- Binnen het IFV wordt een aparte en herkenbare plek voor Bevolkingszorg ingericht, klein qua omvang, waarin alle taken en werkzaamheden ondergebracht worden die tot het domein van de bevolkingszorg behoren (in aansluiting op en in overeenstemming met Bevolkingszorg op Orde 2.0).
- Doorontwikkeling van Bevolkingszorg geschiedt langs de lijnen van het advies van de commissie Bevolkingszorg op Orde 2.0 en ook de voortschrijdende integrale strategische agenda van het Veiligheidsberaad.
- Het compacte onderdeel bevolkingszorg wordt vooralsnog gefinancierd uit het werkbudget Veiligheidsberaad. Waar nodig of gewenst wordt ook een nadrukkelijk beroep gedaan op de inzet van de gemeenten.

6 Het IFV

6.1 Achtergrond: het IFV als ZBO

Het IFV is een Zelfstandig Bestuursorgaan (ZBO) met een eigen rechtspersoonlijkheid. Het ZBO IFV is via de Wet veiligheidsregio's (artikel 68) belast met de uitvoering van wettelijke taken, maar heeft daarnaast ook de mogelijkheid gekregen om werkzaamheden voor de gemeenschappelijke veiligheidsregio's uit te voeren (Wvr, artikel 69) en om werkzaamheden voor derden te verrichten (Wvr, artikel 70).

De wettelijke taken van het IFV zijn:

- a. het verzorgen van officiersopleidingen voor de brandweer en van andere bij ministeriële regeling aan te wijzen opleidingen die met een examen als bedoeld in artikel 18, vierde lid, worden afgesloten, en het ontwikkelen van lesstof, oefenstof en leerstof voor beide soorten opleidingen;
- b. het zorgen voor de ontwikkeling, de uitvoering, de organisatie en de afneming van een examen als bedoeld in artikel 18, vierde lid;
- c. het geven van vrijstellingen en certificaten voor brandweeropleidingen;
- d. het vaststellen van de uitslag van een examen voor brandweeropleidingen;
- e. het ontwikkelen en in stand houden van expertise door middel van het verzamelen en beheren van relevante kennis en zo nodig door het verrichten van toegepast wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening;
- f. het ter beschikking stellen van de verzamelde informatie en expertise aan organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening;
- g. het verwerven, beheren en aan de veiligheidsregio's zo nodig ter beschikking stellen van materieel, uitrusting en telecommunicatievoorzieningen;
- h. het verwerven, beheren en zo nodig aan de politie ter beschikking stellen van bijzonder materieel en bijzondere uitrusting ten behoeve van de uitvoering van de politietaken.

De ZBO IFV is op het niveau van de veiligheidsregio's (bovenregionaal) gepositioneerd; het bestuur (AB) wordt gevormd door de 25 voorzitters van het Veiligheidsberaad, die uit hun midden een DB kiezen. De gedachte hierachter is dat op deze manier het IFV kan aansluiten bij de behoeften van de regio's. De minister van VenJ is bewust verder op afstand geplaatst. Dit met het oog op een heldere, eenduidige verantwoordelijkheidsverdeling tussen minister en regio's.

Het bestuur IFV is verantwoordelijk voor de uitvoering van de wettelijke taken van het IFV (of houdt toezicht op de uitvoering hiervan door de directie). Hierover legt het bestuur verantwoording af aan de minister van VenJ (VenJ is opdrachtgever, bestuur IFV is opdrachtnemer, wettelijke taken worden dus in opdracht van de minister uitgevoerd).

De wettelijke taken zijn echter niet gedetailleerd beschreven: hier bestaat zogenaamde 'beleidsvrije ruimte': het bestuur IFV kan bepalen hoe deze ruimte ingevuld wordt. Denk hierbij aan thema's prioriteren, richting geven en kaders stellen, zowel inhoudelijk als financieel.

Voor het invullen van beleidsvrije ruimte kan/moet afstemming met het veld plaatsvinden: waar hebben de regio's behoefte aan i.r.t. de wettelijke taken.

Voor de uitvoering van de wettelijke taken ontvangt het IFV jaarlijks Rijksbijdrage van het ministerie van VenJ. De gemeenschappelijke activiteiten worden door de veiligheidsregio's gefinancierd, soms via jaarlijkse bijdragen en soms via afroeping van de BDUR. De werkzaamheden voor derden worden op contractbasis door afnemers gefinancierd. Deze drie financieringsstromen moeten op wettelijke basis strikt van elkaar gescheiden worden, om het risico op kruissubsidiëring te voorkomen.

Voor 2016 ziet de concept-totaalbegroting voor de drie soorten werkzaamheden er als volgt uit:

Rijksbijdrage	Gemeenschappelijke werkzaamheden	Werkzaamheden voor derden	Totaal
€ 32.533.000	€ 22.066.344	€ 1.920.291	€ 56.519.635

6.2 Observaties

Het IFV moet veranderen om een gedragen en gezaghebbend instituut te realiseren. Op dit moment is er te weinig vertrouwen in het IFV; het is onduidelijk wat er precies aan activiteiten uitgevoerd wordt en waarvoor men bij het IFV terecht kan (synoniem: bedrijfsverzamelgebouw). De verschillende disciplines herkennen zich onvoldoende in het IFV, wat het vertrouwen niet ten goede komt. Het instituut mist focus (waar is het goed in) en herkenbaarheid (gedragen en/of ervaren als eigen).

Voor de brandweer geldt dat het IFV twee taken vervult. Enerzijds is het IFV het instituut dat een belangrijke rol moet spelen in de samenwerkingsgerichte/multidisciplinaire thema's, zoals risicobeheersing en crisisbeheersing. Hierin is de brandweer een van de partners. Aan de andere kant vervult het IFV ook een belangrijke rol in de monodisciplinaire taken van de brandweer en de brede ondersteuning van de sector: het IFV is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van les- en leerstof van alle brandweeropleidingen, is verantwoordelijk voor alle examens, verzorgt de leergangen op officiersniveau en voert brandweeronderzoek uit. Daarnaast zijn ook de beleidsmatige ondersteuning en advisering ondergebracht in het IFV (nu nog in het apart gepositioneerde Bureau Brandweer Nederland). De brandweer heeft de behoefte aan een brede en herkenbare 'rode' ondersteuningsorganisatie voor de gehele sector.

Ook Bevolkingszorg geeft aan behoefte te hebben aan een plek waar taken belegd kunnen worden, al het is nog onvoldoende uitgekristalliseerd wat deze taken dan omvatten. Voor de GHOR geldt dat er een nieuwe balans is gewenst tussen de werkzaamheden van het IFV (wettelijke taken) en de werkzaamheden van het ondersteunend bureau van GHOR/GGD.

Alle partijen zijn het erover eens dat het IFV als kennisinstituut moet focussen op de multidisciplinaire thema's; de thema's waar de veiligheidsregio's gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn. Deze vloeien voort uit de voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad.

De huidige governance van het IFV, waarbij het AB IFV een personele unie is met het Veiligheidsberaad (zoals benoemd in de Wet veiligheidsregio's), werkt verwarrend en draagt niet bij aan transparantie. Er is behoefte aan een betere, overzichtelijke en transparante, besturing van het instituut. Ook is behoefte aan een meer strategische inzet (inhoudelijk en programmatisch) van budgetten voor de prioritaire thema's van de gezamenlijke veiligheidsregio's. Dit in goed overleg en afstemming met de Veiligheidsregio's.

6.3 Focus van het IFV

Het IFV is één organisatie die de veiligheidsregio's metterdaad ondersteunt. De inhoudelijke focus van het instituut ligt op risicobeheersing en crisisbeheersing. De gezamenlijke voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad, die gedragen moet worden door alle disciplines, is leidend voor de inhoudelijke programmering. Zo focust het IFV zich, uiteraard binnen de kaders die de Wet veiligheidsregio stelt, op de thema's die voor de regio's daadwerkelijk van belang zijn. De actieve bijdrage van alle disciplines hierin is 'conditio sine qua non'.

Het IFV is primair een kennisinstituut. De focus qua inhoud en activiteiten moet dan ook liggen op:

- Kennisproductie: onderzoek, dataverzameling en advies
- Kenniscirculatie: platforms, kennisevents, mobilisatie
- Kennisoverdracht: onderwijs en events
- Innovatie bevorderen

Daarnaast kan het IFV, zoals ook nu het geval is, regio's ondersteunen bij inkoop, materieel en materiaal, logistiek, e.d. (de werkzaamheden van het FCD van het IFV). De mogelijkheden voor gezamenlijke inkoop kunnen, waar regio's dit opportuun vinden worden uitgebreid

Tevens dient het IFV ook voor de afzonderlijke disciplines herkenbaar te zijn. Dit geldt voornamelijk voor de brandweer, omdat het IFV ook een belangrijk aandeel heeft als opleidingsinstituut voor de brandweerkolom.

De in meerjarenperspectief beschikbare middelen (Rijksbijdrage) voor het IFV kunnen binnen de doelstellingen van de Wet veiligheidsregio's gerichter worden ingezet voor de uitvoering van de voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad en gezamenlijke projecten. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan projecten op het terrein van Informatievoorziening en bevolkingszorg. In een jaarlijks te leveren investeringsplan worden daartoe, gekoppeld aan de voortschrijdende strategische agenda, aan het bestuur de te maken keuzes worden voorgelegd. In het overleg met het ministerie van VenJ wordt hierover afgestemd.

Voorstel DB dd. 23 september 2015:

- Vanuit haar wettelijke taken, zoals opgenomen in de Wet veiligheidsregio's, draagt het IFV bij aan het realiseren van de voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad.
- Jaarlijks wordt in het jaarplan, de begroting en het meer jaren investeringsplan de omvang en uitwerking van de bijdragen aan taken, werkzaamheden, activiteiten en investeringen van het IFV vastgelegd, via besluitvorming in het Veiligheidsberaad, afgestemd met de veiligheidsregio's en het ministerie van VenJ.

6.4 Samenwerking en gezamenlijkheid in het IFV

Het IFV is een integraal kennisinstituut voor de veiligheidsregio's. De gezamenlijke opgaven op het gebied van risico- en crisisbeheersing staan centraal. Deze uitdagingen worden jaarlijks vastgelegd in de voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad, die hiermee alle partijen bindt. Ook voor het IFV vormt deze agenda de leidraad voor de activiteiten. Hierbij dient steeds goed beoordeeld te worden hoe dit zich verhoudt tot de wettelijke taken en de interpretatie ervan. Financiering van samenwerkings/multi-activiteiten kan plaatsvinden vanuit de Rijksbijdrage (zolang dit binnen de wettelijke kaders kan) en vanuit het werkbudget van het Veiligheidsberaad (via afroeping BDUR). In de gezamenlijke activiteiten van het IFV nemen alle betrokken partijen hun verantwoordelijkheid en zij participeren op basis van gelijkwaardigheid.

Op dit moment wordt in ieder geval de volgende thema's verstaan:

- Informatievoorziening
- Doorontwikkeling GRIP
- Risicobeheersing
- Crisisbeheersing
- Zelfredzaamheid
- Opleidingen voor multi-functies
- Leiderschap

Deze activiteiten worden ook binnen het IFV 'ontkleurd' gepositioneerd, dus niet toebedeeld aan een van de herkenbare kleuren. De bijbehorende (huidige) financiering volgt deze beweging. Er vindt op voorhand zo min mogelijk opdeling van gelden over de IFV-onderdelen plaats, zodat budgetten zoveel mogelijk strategisch ingezet kunnen worden en een maximale flexibiliteit gerealiseerd wordt.

Voorstel DB dd. 23 september 2015:

- Het IFV is een integraal kennisinstituut voor de veiligheidsregio's. De gezamenlijke opgaven op het gebied van risico- en crisisbeheersing staan centraal.
- Deze activiteiten worden ook binnen het IFV 'ontkleurd' gepositioneerd, dus niet toebedeeld aan een van de herkenbare kleuren. De bijbehorende (financiering volgt deze beweging).

6.5 De brandweer in het IFV

Zoals al vermeld in paragraaf 3.2, komt er binnen het IFV een organisatieonderdeel dat voor de brandweer als 'rood' herkenbaar is. Hierin worden alle professioneel gerichte activiteiten die zich sec op de brandweer richten ondergebracht. Denk hierbij aan onderwijs, examens, onderzoek, maar ook beleidsondersteuning en -advies. Het gaat hier dus om activiteiten die nodig zijn om de brandweerprofessie in de volle breedte te ondersteunen, te ontwikkelen en te versterken. Ondersteuning van de RBC vindt ook plaats vanuit dit organisatieonderdeel.

De monodisciplinaire werkzaamheden van de brandweer worden gebundeld in het herkenbare brandweerdeel van het IFV. De overige activiteiten worden daadwerkelijk 'multi' gepositioneerd in het IFV. Dit geldt in het bijzonder voor risicobeheersing, crisisbeheersing en informatievoorziening. In dit verband wordt benadrukt dat informatievoorziening in de aard een multidisciplinair onderwerp is dat alleen integraal en onvoorwaardelijk tussen de verschillen

opgepakt en uitgewerkt moet worden. Monodisciplinair investeren komt daarmee te vervallen. Dit komt ook tot uiting in de begroting. Vanuit het brandweeronderdeel van het IFV wordt volwaardig geparticipeerd in de strategische agenda van het Veiligheidsberaad en de gemeenschappelijke agenda van de (overige) kolommen.

6.6 De GHOR in het IFV

Het IFV blijft de wettelijke taken voor de GHOR uitvoeren. Dit in afstemming met het ondersteunende bureau van GGD/GHOR, waarbij het doel is dubbelingen in activiteiten te voorkomen. De jaarlijkse bijdragen die de veiligheidsregio's voor de GHOR overmaken aan het ondersteunende bureau van GHOR/GGD worden ingezet voor de gezamenlijke opgaven, zoals verwoord in de voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad. Vanuit die agenda neemt de GHOR de volle verantwoordelijkheid en participeert de GHOR in het IFV. Hiervoor hebben IFV en GHOR een gezamenlijke agenda voor thema's die veiligheid en zorg (in)direct raken. De GHOR-academie is binnen het IFV het schakelpunt naar GHOR/GGD toe en zorgt voor de afstemming. De focus van de GHOR is en blijft het zijn van de noodzakelijke en gewaardeerde partner in crisisbeheersing binnen de regio's. De verbinding tussen regio's en de GHOR is essentieel. Dat geldt ook voor de verbinding tussen het Veiligheidsberaad, de GHOR en het IFV. Juist omdat de GHOR opereert op het snijvlak van veiligheid en zorg.

6.7 Bevolkingszorg in het IFV

Het IFV wordt ook voor bevolkingszorg de ondersteuningsorganisatie. Op basis van de ontwikkelrichting die bevolkingszorg voor zichzelf uitstippelt, wordt bekeken hoe het IFV hieraan kan bijdragen en hierin kan ondersteunen. Dit kan zowel vanuit de wettelijke taken van het IFV op het gebied van kennisontwikkeling, -toepassing en –borging, als op andere vlakken. Er wordt een speciale plek voor bevolkingszorg binnen het IFV ingericht, van waaruit ook ondersteuning van de managementraad Bevolkingszorg plaatsvindt.

6.8 Governance van het IFV

6.8.1 Dagelijks Bestuur

De huidige governance van het IFV is complex. Het AB wordt gevormd door de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's en uit dit AB is een DB samengesteld. Zowel het AB IFV als het DB IFV vormen een personele unie met het Veiligheidsberaad en het DB Veiligheidsberaad. Hoewel op papier sprake is van strikt gescheiden verantwoordelijkheden, blijkt dit in de praktijk lastig en niet transparant. Om die reden wordt, binnen de wettelijke kaders, gezocht naar een meer praktische besturing van het IFV.

Gegeven de huidige Wet veiligheidsregio's, benoemt het AB IFV uit zijn midden een voorzitter en een DB IFV. De voorzitter van het AB is tevens voorzitter van het DB. Het AB bepaalt welke taken het overdraagt aan het DB. Voorgesteld wordt om binnen het bestaande DB IFV, dat een personele unie blijft vormen met het DB Veiligheidsberaad, 3 bestuurders aan te wijzen die zich focussen op het IFV en de transitie de komende jaren kunnen begeleiden. Het DB legt verantwoording af aan het AB IFV. Het DB IFV stuurt op effectiviteit en efficiency.

In een later stadium, na wetswijziging, kan dan desgewenst gekozen worden voor een Raad van Toezichtmodel, zoals gebruikelijk bij een ZBO. Hiermee wordt de besturing van het IFV op een zekere afstand geplaatst, waardoor het bedrijfsmatige karakter van het IFV verder kan worden versterkt.

6.8.2 Onderwijs- en Onderzoeksplatform

Voor de inhoudelijke programmering van IFV-activiteiten en de noodzakelijke vakinhoudelijke inbreng wordt een Onderzoeks- en Onderwijsplatform ingesteld. Op basis van de voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad, wordt in overleg met het IFV een ontwikkelagenda voor kennis (ontwikkeling, toepassing, overdracht) en innovatie opgesteld. Die agenda vormt de praktische leidraad voor het IFV in de jaarlijkse programmering. In het Onderwijs- en Onderzoeksplatform zijn vertegenwoordigers van de Veiligheidsregio's en de onderscheiden professies in casu kolommen opgenomen, teneinde de inhoudelijke relatie tussen IFV en "het veld" zo goed mogelijk te borgen.

6.8.3 Directie

De huidige directie van het IFV bestaat uit een Algemeen Directeur en een Directeur Bedrijfsvoering. Consequentie van het bovenstaande advies is dat de directie wordt uitgebreid met een Directeur Brandweer. De Directeur Brandweer wordt gefinancierd uit de middelen die vanuit de veiligheidsregio's jaarlijks worden afgedragen voor de ondersteuning van de RBC en Brandweer Nederland. De Directeur Brandweer heeft tot taak om samen met de collega-directeuren:

- a. het herkenbare brandweeronderdeel binnen het IFV te vormen
- b. om de verbinding van de brandweer met de overige, gezamenlijke IFV-activiteiten te realiseren en te borgen.

De directie bestuurt collegiaal, op basis van vertrouwen. De onderlinge verhoudingen worden in een directiereglement vastgelegd. De secretarisrol van het Veiligheidsberaad ligt bij de Algemeen Directeur, zoals eerder beschreven.

Voorstel DB dd. 23 september 2015:

- Er blijft sprake van een personele unie tussen het DB IFV en het DB Veiligheidsberaad.
- Binnen dit DB krijgen drie bestuurders in het bijzonder de IFV-portefeuille toebedeeld. Zij bewaken de voortgang in de uitvoering van de programma's en taken, houden toezicht op de (uitvoering van de bestuurlijke kaders voor) de financiën van het IFV en specifiek begeleiden zij de transitieperiode.
- Het streven is om het DB IFV op den duur toe te laten groeien naar een Raad van Toezicht-model (hiervoor is een wetswijziging noodzakelijk).
- Er komt een Onderzoek en Onderwijsplatform voor de inhoudelijke programmering van de kennisactiviteiten van het IFV. Vertegenwoordigers van de Veiligheidsregio's en de kolommen zijn hierin vertegenwoordigd.
- De directie IFV wordt uitgebreid met een Directeur Brandweer, gefinancierd uit de middelen die de veiligheidsregio's jaarlijks ter beschikking stellen aan de RBC / Brandweer Nederland.

6.9 Relatie met politie en defensie en overige partners

6.9.1 Politie

De relatie tussen de (disciplines binnen de) veiligheidsregio's en de politie is cruciaal voor succesvolle risico- en crisisbeheersing. Door de vorming van de Nationale Politie is een andere relatie ontstaan, zowel binnen de regio's als op landelijk niveau als het gaat om de relatie met het Veiligheidsberaad en het IFV. Vanwege het belang van een goede relatie en een gedeelde gezamenlijke uitdaging op het vlak van fysieke veiligheid, is het de wens van de commissie om de politie opnieuw bij het IFV te betrekken. Deze verbinding kan via de gezamenlijke, voortschrijdende strategische agenda tot stand komen; die beschrijft immers de gezamenlijke uitdagingen. De verbinding met het IFV wordt idealiter geborgd door deelname van de politie in het Onderzoeks- en Onderwijsplatform. Zo denkt en spreekt de politie mee over de programmering van het IFV en kan op thema's als onderzoek en innovatie de samenwerking versterkt worden.

6.9.2 Defensie

Ook defensie is een onmisbare partij in de risico- en crisisbeheersing. Het belang van deze relatie is reeds onderkend bij de totstandkoming van de eerste strategische agenda van het Veiligheidsberaad 2014-2016, namelijk in het project Bovenregionale Operationele Besluitvorming (voorheen: versterking samenwerking met defensie). Ook wordt onderzocht of er synergievoordelen te behalen zijn op het gebied van oefencentra. Deelname van defensie in het Onderzoeks- en Onderwijsplatform van het IFV is ook hier mogelijk.

6.9.3 Overige partners

Voor zowel veiligheidsregio's, het Veiligheidsberaad als het IFV is duurzame samenwerking met private en maatschappelijke partners onontbeerlijk, zoals bijvoorbeeld de waterschappen, Rijkswaterstaat, KPN, ProRail en anderen. De inhoudelijke verbinding met deze partners wordt tot stand gebracht via de voortschrijdende strategische agenda van het Veiligheidsberaad. Organisatorisch kan deze samenwerking vorm krijgen door afspraken te maken over (gezamenlijke) aspecten die de multidisciplinaire samenwerking, bijvoorbeeld gezamenlijk oefenen, trainen en opleiden.